Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU MÄÄRUS (kolmas koda)

3. veebruar 2025 *

Tühistamishagi – Otsus 2006/928/EÜ – Kord, mille abil teha Rumeeniaga koostööd ja jälgida tema edusamme konkreetsete eesmärkide täitmisel kohtureformi alal ning korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses – Otsus (EL) 2023/1786, millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/928 – Otsese puutumuse puudumine – Vastuvõetamatus

Kohtuasjas T-1126/23,

Asociația Inițiativa pentru Justiție, asukoht Constanța (Rumeenia), esindajad: advokaat V.-D. Oanea ja C. Zatschler, *SC*,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: K. Herrmann, T. Maxian Rusche, P. Van Nuffel ja I. Rogalski,

kostja,

ÜLDKOHUS (kolmas koda),

koosseisus: kohtunik P. Škvařilová-Pelzl koja presidendi ülesannetes, kohtunikud I. Nõmm ja D. Kukovec (ettekandja),

kohtusekretär: V. Di Bucci,

arvestades menetluse kirjalikku osa, eelkõige:

– komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväidet, mis saabus eraldi dokumendiga Üldkohtu kantseleisse 19. veebruaril 2024,

– hageja seisukohti vastuvõetamatuse vastuväite kohta, mis saabusid Üldkohtu kantseleisse 11. aprillil 2024,

– Rumeenia menetlusse astumise avaldust, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 22. veebruaril 2024,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

kohtumääruse

1 Hageja Asociația Inițiativa pentru Justiție palub ELTL artikli 263 alusel esitatud hagis tühistada komisjoni 15. septembri 2023. aasta otsus (EL) 2023/1786, millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/928/EÜ, millega nähakse ette kord, mille abil teha Rumeeniaga koostööd ja jälgida tema edusamme konkreetsete eesmärkide täitmisel kohtureformi alal ning korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses (ELT 2023, L 229, lk 94; edaspidi „vaidlustatud otsus“).

Vaidluse taust ja vaidlustatud otsus

2 Käesolev kohtuasi on seotud Rumeenias õigusemõistmise ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas ulatusliku reformiga, mida on alates 2007. aastast Euroopa Liidu tasandil jälgitud vastavalt komisjoni 13. detsembri 2006. aasta otsusele 2006/928/EÜ, millega nähakse ette kord, mille abil teha Rumeeniaga koostööd ja jälgida tema edusamme konkreetsete eesmärkide täitmisel kohtureformi alal ning korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses (ELT 2006, L 354, lk 56), seoses Rumeenia ühinemisega liiduga (edaspidi „koostöö- ja jälgimiskord“).

3 Hageja on 14. novembril 2018 loodud prokuröride kutseühendus, mille eesmärk on tagada õigusriigi väärtuse järgimine Rumeenias, tagades eelkõige prokuröride õiguste järgimise ja sõltumatuse.

4 Euroopa Ühenduste Komisjon võttis 13. detsembril 2006 vastu otsuse 2006/928, mille aluseks on eelkõige akti Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta (ELT 2005, L 157, lk 203; edaspidi „ühinemisakt“) artiklid 37 ja 38. Need artiklid annavad komisjonile õiguse võtta sobivaid meetmeid nii juhul, kui esineb vahetu oht, et tekivad siseturu tõsised häired, kuna Rumeenia ei täida ühinemisläbirääkimiste käigus võetud kohustusi, kui ka juhul, kui esineb vahetu oht, et Rumeenia ei täida olulises ulatuses oma kohustusi seoses vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud liidu õiguse järgimisega.

5 Nagu Euroopa Kohus märkis eelkõige 18. mai 2021. aasta kohtuotsuses Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ jt (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ja C-397/19, EU:C:2021:393, punktid 157 ja 158), on otsus 2006/928 meede, mis võeti vastu ühinemisakti artiklites 37 ja 38 viidatud laadi vahetute ohtude tõttu. Nimelt, nagu selgub 26. septembri 2006. aasta seirearuandest Bulgaaria ja Rumeenia valmisoleku kohta liiduga ühinemiseks (KOM(2006) 549 (lõplik)), millele viidatakse selle otsuse põhjenduses 4, tuvastas komisjon jätkuvalt puudusi Rumeenias, eelkõige õigusemõistmise ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas, ning tegi Euroopa Liidu Nõukogule ettepaneku seada selle riigi ühinemine sõltuvusse koostöö- ja jälgimiskorra sisseviimisest, selleks et kõrvaldada need puudused.

6 Otsuse 2006/928 lisas oli esitatud neli eesmärki, mille Rumeenia pidi eelkõige kohtureformi ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas saavutama, et kõrvaldada nimetatud puudused ja tagada õiguskaitseorganite suutlikkus rakendada ja kohaldada meetmeid, mis on võetud siseturu ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala toimimise toetamiseks. Täpsemalt oli esimene neist eesmärkidest sõnastatud järgmiselt:

„[Eesmärgid, mille Rumeenia peab täitma: e]dendada kohtunike ülemkogu suutlikkust ja usaldusväärsust, et tagada kohtumenetluste suurem läbipaistvus ja tõhusus. Jälgida uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja kriminaalmenetluse seadustiku mõju ning esitada asjakohane aruanne."

7 Otsuse 2006/928 artiklites 1 ja 2 oli ette nähtud, et Rumeenia esitab komisjonile igal aastal aruande edusammude kohta, mis on tehtud iga otsuse lisas nimetatud eesmärgi täitmiseks. Komisjon pidi omalt poolt koostama vähemalt iga kuue kuu järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis sisaldab komisjoni märkusi ja tähelepanekuid Rumeenia esitatud aruannete kohta.

8 Otsuse 2006/928 artikli 4 kohaselt olid selle otsuse adressaadid kõik liikmesriigid, sealhulgas Rumeenia alates tema ühinemisest.

9 Otsuse põhjenduse 9 kohaselt tunnistatakse otsus kehtetuks, kui kõik eesmärgid on saavutatud.

10 Komisjon võttis 15. septembril 2023 vastu vaidlustatud otsuse.

11 Nagu nähtub selle otsuse põhjendustest 7–9, leidis komisjon peamiselt, et arvestades Rumeenia edusamme koostöö- ja jälgimiskorra raames, nagu on tuvastatud komisjoni 22. novembri 2022. aasta aruandes parlamendile ja nõukogule (COM(2022) 664 (final)), eelkõige edusamme kohtusüsteemi sõltumatuse ja tõhususe tugevdamisel kohtusüsteemi põhjaliku ümberkujundamise kaudu, on see liikmesriik täitnud liiduga ühinemisel võetud kohustused ning otsuses 2006/928 kindlaks määratud neli eesmärki on rahuldavalt täidetud.

12 Lisaks, nagu on märgitud vaidlustatud otsuse põhjenduses 10, jätkab komisjon reformide elluviimise jälgimist nii Rumeenias kui ka teistes liikmesriikides iga-aastase õigusriigi tsükliga, mis käivitati komisjoni 17. juuli 2019. aasta teatisega parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Õigusriigi tugevdamine liidus – tegevuskava" (COM(2019) 343 (final)). Selle tsükli osana koostab komisjon jätkuvalt igal aastal õigusriigi olukorda käsitleva aruande, mis sisaldab muu hulgas soovitusi liikmesriikidele.

13 Vaidlustatud otsuse artikliga 1 on otsus 2006/928 kehtetuks tunnistatud.

Poolte nõuded

14 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

15 Üldkohtu kodukorra artikli 130 lõike 1 alusel esitatud vastuvõetamatuse vastuväites palub komisjon Üldkohtul:

– jätta hagi ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

16 Hageja palub oma seisukohtades vastuvõetamatuse vastuväite kohta Üldkohtul:

– lükata komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi;

– teise võimalusena liita vastuvõetamatuse vastuväide kohtuasja sisulise läbivaatamisega;

– mõista vastuvõetamatuse vastuväitega seotud kohtukulud välja komisjonilt.

17 Rumeenia esitas 22. veebruaril 2024 Üldkohtu kantseleisse kodukorra artikli 143 alusel avalduse komisjoni nõuete toetuseks menetlusse astumiseks.

Õiguslik käsitlus

18 Kodukorra artikli 130 lõigete 1 ja 7 kohaselt võib Üldkohus lahendada vastuvõetamatuse või pädevuse küsimuse ilma sisulist vaidlust käsitlemata, kui kostja seda taotleb. Käesolevas asjas palus komisjon lahendada vastuvõetamatuse küsimuse ning kuna Üldkohus leidis, et tal on kohtuasja toimikus olevate dokumentide põhjal piisavalt teavet, otsustas ta küsimuse lahendada ilma menetlust jätkamata.

19 Komisjon väidab, et käesolev hagi on vastuvõetamatu, väites esimese võimalusena, et hagejal ega ühelgi tema liikmel ei ole otsest puutumust. Teise võimalusena leiab ta, et vaidlustatud otsus ei ole halduse üldakt ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmanda lauseosa tähenduses ja see otsus ei puuduta hagejat ega ühtegi tema liiget isiklikult.

20 Hageja vaidleb nendele väidetele vastu. Lisaks väidab ta seoses hagi vastuvõetavusega nii enda kui ka prokuröride nimel, kelle huve ta kaitseb, et käesoleva juhtumi erisusi arvestades tuleb vastuvõetavuse tingimusi, nagu need tulenevad praegusest kohtupraktikast, muuta leebemaks.

21 Kõigepealt tuleb märkida, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu alusel võib iga füüsiline või juriidiline isik esitada hagi temale adresseeritud või teda otseselt ja isiklikult puudutava akti peale ning halduse üldakti peale, mis puudutab teda otseselt ega vaja rakendusmeetmeid.

22 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et hageja ei ole vaidlustatud otsuse adressaat ELTL artikli 263 neljanda lõigu esimese juhtumi tähenduses.

23 Seega tuleb kindlaks teha, kas see otsus puudutab hagejat või mõnda tema liikmetest otseselt.

24 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tunnistatakse ühenduste esitatud tühistamishagid vastuvõetavaks kolme liiki olukordades: esiteks juhul, kui õigusnorm annab kutseühendustele sõnaselgelt rea menetluslikke õigusi, teiseks juhul, kui ühendus esindab oma liikmete kui selliste isikute huve, kellel endil on hagi esitamise õigus, ja kolmandaks juhul, kui ühendus on individualiseeritav seetõttu, et riivatakse tema enda huve ühendusena – muu hulgas siis, kui

tühistamishagi esemeks olev akt kahjustab tema kui läbirääkija positsiooni (vt 8. mai 2019. aasta kohtumäärus Carvalho jt *vs.* parlament ja nõukogu, T-330/18, ei avaldata, EU:T:2019:324, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).

Hageja enda nimel esitatud hagi vastuvõetavus

25 Alustuseks väidab hageja, et ta on ametlikult tunnustatud prokuröride esindusorganisatsioon, mille ülesanne on kaitsta kohtusüsteemi sõltumatust ja üldisemalt õigusriigi väärtusi. Oma rolli tõttu ELL artiklite 2 ja 19 järgimisel on tal institutsiooniline huvi kaitsta neid väärtusi ning menetluslik huvi kohtumenetlustes, mis puudutavad nende väärtuste järgimist ja tugevdamist. Seejärel osutab hageja, et ta oli komisjoni eelistatud suhtluspartner koostöö- ja jälgimiskorraga seotud järelevalves ja aruannete koostamisel, mistõttu otsuse 2006/928 kehtetuks tunnistamine ilma temaga eelnevalt konsulteerimata kahjustas tema õiguspärast ootust. Lõpuks väidab hageja, et vaidlustatud otsus puudutab teda otseselt, kuna otsuse 2006/928 kehtetuks tunnistamine kahjustas tema tööd õigusriigi kaitse valdkonnas.

26 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

27 Seoses eespool punktis 24 viidatud kohtupraktikas mainitud esimest liiki olukorraga ei viita hageja õigusnormidele, mis annaksid talle sõnaselgelt menetluslikud õigused, ja ükski toimiku dokument ei võimalda järeldada, et sellised normid on olemas.

28 Lisaks, kuivõrd eespool punktis 25 esitatud hageja argumente tuleb tõlgendada nii, et prokuröride tõhusa kohtuliku kaitse tagamiseks, eelkõige ELL artiklis 2 sätestatud õigusriigi väärtuste seisukohast, tuleks talle anda teatavad menetluslikud eelisõigused, siis tuleb tõdeda, et ükski õigusnorm ei anna hagejale eelisõigusi sellise kaitse tagamiseks koostöö- ja jälgimiskorra kontekstis. Järelikult ei saa tema hagi vastuvõetavust tuvastada eespool punktis 24 nimetatud esimest liiki olukorra põhjal.

29 Seoses eespool punktis 24 viidatud kohtupraktikas mainitud kolmandat liiki olukorraga, mis puudutab ühenduste endi huvide kahjustamist eelkõige läbirääkijana, tuleb tõdeda, et hageja ei ole viidanud tema huvi sellisele kahjustamisele, tuues esile üksnes oma rolli komisjoni suhtluspartnerina koostöö- ja jälgimiskorra raames.

30 Asjaolu, et ta oli selles kontekstis komisjoni „suhtluspartner“, ei ole aga piisav, et pidada teda läbirääkijaks eespool punktis 24 viidatud kohtupraktika tähenduses ja vaidlustatud otsuse vastuvõtmise konkreetses kontekstis. Järelikult ei saa tema hagi vastuvõetavust tuvastada ka selles punktis mainitud kolmandat liiki olukorra põhjal.

31 Eeltoodut arvestades tuleb järeldada, et hageja ei vasta eespool punktis 24 kirjeldatud esimest ega kolmandat liiki olukorra tingimustele ja tal ei ole seega õigust enda nimel hagi esitada.

32 Seda järeldust ei saa seada kahtluse alla ka hageja argumendid, et otsuse 2006/928 kehtetuks tunnistamine vaidlustatud otsusega kahjustas tema õiguspärast ootust.

33 Sellega seoses tuleb korrata, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on õigus tugineda õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele igal isikul, kelles liidu institutsioon on konkreetseid kinnitusi andes tekitanud põhjendatud ootusi. Sellisteks kinnitusteks on täpne, tingimusteta ja kooskõlaline teave, mis olenemata selle edastamise vormist on pärit volitatud ja usaldusväärsest

allikast. Kui aga haldusasutus ei ole isikule täpseid kinnitusi andnud, ei saa ta selle põhimõtte rikkumisele tugineda (vt 8. mai 2024. aasta kohtuotsus VB *vs.* EKP, T-124/23, ei avaldata, EU:T:2024:294, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Käesoleval juhul ei ole hageja aga näidanud, kuidas komisjon andis talle täpseid, tingimusteta ja kooskõlalisi kinnitusi eespool punktis 33 viidatud kohtupraktika tähenduses, et otsust 2006/928 ei tunnistata kehtetuks. Ühtlasi tuleb asuda seisukohale, et selle otsuse kehtetuks tunnistamine oli ette arvatav, kuna ühinemisakti artikli 37 teise lõigu ja artikli 38 teise lõigu kohaselt oli koostöö- ja jälgimiskord kehtestatud üksnes ajutise meetmena.

Hagi vastuvõetavus, kui hageja on selle esitanud oma liikmete nimel, kelle huve ta kaitseb

35 Vastavalt eespool punktis 24 viidatud kohtupraktikas mainitud teist liiki olukorrale on ühendustel õigus esitada hagi, kui nad esindavad oma liikmete huve, kellel endal on õigus hagi esitada.

36 Käesolevas asjas väidab hageja sisuliselt, et vaidlustatud otsus puudutab tema liikmeid otseselt kui prokuröre, kuna koostöö- ja jälgimiskorra kohaldamise lõpetamine selle otsusega võib kaasa tuua nende suhtes rohkem distsiplinaarmenetlusi.

37 Lisaks, tuginedes asjaolule, et Euroopa Kohus leidis 18. mai 2021. aasta kohtuotsuses Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ jt (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ja C-397/19, EU:C:2021:393, punkt 249), et otsuse 2006/928 lisas nimetatud eesmärkidel on vahetu õigusmõju, leiab hageja, et need eesmärgid annavad prokuröridele vahetu õigusmõjuga õigused, millele nad võivad tugineda eelkõige õigusvastaste distsiplinaarmeetmete vaidlustamiseks.

38 Seega piirab otsuse 2006/928 kehtetuks tunnistamine õigusi, millele prokurörid, kelle suhtes on distsiplinaarmenetlus algatatud, võivad oma kaitseks tugineda. Hageja lisab veel, et kuigi tema liikmed võivad endiselt tugineda ELL artikli 19 lõikele 1 ja ELTL artikli 325 lõikele 1, et kaitsta end õigusvastaste distsiplinaarmeetmete eest, on siiski tõsi, et nende sätetega antud õigused ei ole nii tõhusad ja ulatuslikud kui õigused, mis neil olid koostöö- ja jälgimiskorra alusel.

39 Sellega seoses väidab hageja sisuliselt, et otsuse 2006/928 esemeline kohaldamisala oli laiem kui ELTL artikli 325 lõikel 1, kuna kolmest viimasest eesmärgist tulenev Rumeenia kohustus võidelda tõhusalt korruptsiooni, eelkõige kõrgel tasemel korruptsiooni vastu ei piirdunud liidu finantshuve kahjustavate korruptsioonijuhtudega. Seega sai otsusega 2006/928 paremini asuda kohaldama Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „harta“), kuna oli tagatud, et liidu õiguse kohaldamise tingimus harta artikli 51 lõike 1 tähenduses oli täidetud.

40 Komisjon vaidleb hageja argumentidele vastu.

41 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab selleks, et hagi esemeks olev meede puudutaks füüsilist või juriidilist isikut otseselt, olema täidetud kaks kumulatiivset tingimust: esiteks peab meede avaldama otsest mõju isiku õiguslikule olukorrale ja teiseks ei tohi see jätta meedet rakendama kohustatud adressaadile mingit kaalutlusõigust: akti rakendamine on puhtalt automaatne ja tuleneb vaid liidu õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme (vt 12. juuli 2022. aasta kohtuotsus Nord Stream 2 *vs.* parlament ja nõukogu, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

42 Selleks et teha kindlaks, kas akt tekitab isiku õiguslikule olukorrale selliseid tagajärgi ja kas selle peale saab järelikult ELTL artikli 263 alusel tühistamishagi esitada, tuleb lähtuda akti olemusest ja hinnata akti tagajärgi selliste objektiivsete kriteeriumide põhjal nagu akti sisu, võttes vajaduse korral arvesse akti vastuvõtmise konteksti ja selle vastu võtnud institutsiooni pädevust (vt selle kohta 12. juuli 2022. aasta kohtuotsus Nord Stream 2 *vs.* parlament ja nõukogu, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).

43 Käesoleval juhul tuleb kõigepealt esile tuua, et kuna vaidlustatud otsusega tunnistati otsus 2006/928 kehtetuks, tuleb seda analüüsida otsuse 2006/928 eset, sisu ning vastuvõtmise õiguslikku ja faktilist konteksti arvestades (vt selle kohta analoogia alusel 24. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus EPSU ja Goudriaan *vs.* komisjon, T-310/18, EU:T:2019:757, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika). Siit järeldub, et vaidlustatud otsus võib tekitada otseseid õiguslikke tagajärgi hageja liikmeks olevate Rumeenia prokuröride olukorrale üksnes siis, kui otsus 2006/928 ise võis selliseid tagajärgi tekitada.

44 Esimesena, mis puudutab otsuse 2006/928 eset ja selle vastuvõtmise konteksti, siis nagu nähtub otsuse põhjendustest 4 ja 6, oli koostöö- ja jälgimiskorra kehtestamise ja eesmärkide seadmise eesmärk viia lõpule Rumeenia ühinemine liiduga, et kõrvaldada puudused, mille komisjon tuvastas enne ühinemist, eelkõige õigusemõistmise ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas.

45 Lisaks sellele, nagu Euroopa Kohus selgitas eelkõige 18. mai 2021. aasta kohtuotsuses Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ jt (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ja C-397/19, EU:C:2021:393, punkt 170), täpsustavad need eesmärgid Rumeenia võetud konkreetseid kohustusi ja tema poolt 14. detsembril 2004 ühinemisläbirääkimiste lõpetamisel heaks kiidetud nõudeid, mis on esitatud ühinemisakti IX lisas ja puudutavad eelkõige neid valdkondi.

46 Vaidlustatud otsuse eseme ja kontekstiga seoses nähtub otsuse artiklist 1, arvestades otsuse põhjendusi 7–9, et selle eesmärk on tunnistada otsus 2006/928 kehtetuks, kuna komisjon leidis, et Rumeenia on täitnud liiduga ühinemise hetkel võetud kohustused ja viimati nimetatud otsuse lisas kindlaks määratud neli eesmärki on rahuldavalt täidetud.

47 Teisena, mis puudutab otsuse 2006/928 sisu, siis nagu on rõhutatud eespool punktides 6 ja 7, pani see otsus Rumeeniale sisuliselt kohustuse saavutada otsuse lisas näidatud eesmärgid ja esitada artikli 1 esimese lõigu kohaselt komisjonile igal aastal aruanne selles osas tehtud edusammude kohta. Samuti oli otsuse artikliga 2 pandud komisjonile kohustus koostada aruandeid, et analüüsida ja hinnata Rumeenia edusamme nende eesmärkide saavutamisel.

48 Vaidlustatud otsuse sisuga seoses on põhjendustes 4–8 esile toodud etapid, mis on seotud Rumeenias koostöö- ja jälgimiskorra raames tehtud edusammudega ja on aluseks põhjenduses 9 tehtud järeldusele, et otsuses 2006/928 kindlaks määratud eesmärgid on rahuldavalt täidetud. Ühtlasi, nagu on rõhutatud eespool punktis 12, on vaidlustatud otsuse põhjenduses 10 sisuliselt märgitud, et komisjon jätkab vajalike reformide jälgimist eri liikmesriikides, sealhulgas Rumeenias, iga-aastase õigusriigi tsükli kaudu.

49 Tuleb lisada, et 18. mai 2021. aasta kohtuotsuses Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ jt (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ja C-397/19, EU:C:2021:393) märkis Euroopa Kohus punktides 166 ja 167, et otsus 2006/928 kui ELTL artikli 288 neljanda lõigu alusel vastu võetud otsus on Rumeeniale „tervikuna siduv“, ja täpsustas seejärel, millised õiguslikud tagajärjed on nii eesmärkidel kui ka komisjoni poolt selle otsuse artikli 2 alusel koostatud aruannetel.

50 Eesmärkide õiguslikke tagajärgi selgitades leidis Euroopa Kohus 18. mai 2021. aasta kohtuotsuse Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ jt (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ja C-397/19, EU:C:2021:393) punktis 172, et need eesmärgid on Rumeeniale siduvad, mistõttu on sellel liikmesriigil konkreetne kohustus saavutada need eesmärgid ja võtta nende saavutamiseks sobivad meetmed nii kiiresti kui võimalik. Samuti järeldas Euroopa Kohus, et Rumeenia oli kohustatud hoiduma mis tahes meetme rakendamisest, mis võib nende eesmärkide saavutamist kahjustada. Lisaks täpsustas Euroopa Kohus selle kohtuotsuse punktis 249, et need eesmärgid on sõnastatud selgelt ja täpselt ning nendega ei kaasne ühtegi tingimust, mistõttu neil on vahetu õigusmõju.

51 Seoses komisjoni poolt otsuse 2006/928 artikli 2 alusel koostatud aruannete õiguslike tagajärgedega tõdes Euroopa Kohus, et need aruanded sisaldavad nõudeid Rumeeniale ja annavad talle soovitusi eesmärkide saavutamiseks. Vastavalt ELL artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttele pidi Rumeenia neid nõudeid ja soovitusi nõuetekohaselt arvesse võtma ja hoiduma valdkondades, mis kuulusid nende eesmärkide alla, selliste meetmete võtmisest või säilitamisest, mis oleksid võinud seada ohtu tulemuse, mida needsamad nõuded ja soovitused ette nägid.

52 Eespool punktides 44, 47 ja 49–51 esile toodud asjaoludest nähtub ühemõtteliselt, et otsus 2006/928 piirdus Rumeeniale selliste kohustuste panemisega, mis seisnesid esiteks selles, et ta võtab vajalikud meetmed otsuse lisas kindlaks määratud eesmärkide saavutamiseks, teiseks selles, et ta esitab komisjonile igal aastal aruande selles osas tehtud edusammude kohta, ning kolmandaks selles, et ta võtab nõuetekohaselt arvesse nõudeid ja soovitusi, mille komisjon on oma aruannetes esitanud.

53 Sellest järeldub, et vastupidi hageja väidetule ei andnud otsus 2006/928 tema liikmetele mingeid õigusi, mistõttu ei saa asuda seisukohale, et otsus mõjutas nende õiguslikku olukorda otseselt. Asjaolu, et Euroopa Kohus leidis, et otsuse lisas nimetatud eesmärkidel on vahetu õigusmõju, ei saa selles osas tähtsust omada.

54 Selle järelduse põhjendamiseks tuleb esimesena märkida, et vastupidi sellele, mida väidab hageja, ei tähenda asjaolu, et Euroopa Kohus on tunnustanud eesmärkide vahetut õigusmõju, iseenesest seda, et need eesmärgid hõlmavad tingimata prokuröride vastavaid õigusi, millele nad võiksid liikmesriigi kohtus vahetult tugineda.

55 Sellega seoses tuleb märkida, et Euroopa Kohus on järjepidevalt toonitanud, et „kõigil juhtudel, kus [liidu õigusakti] sätete sisu paistab olevat tingimusteta ja piisavalt täpne, võib […] nendele sätetele tugineda iga riigisisese õigusnormi vastu, mis ei ole [selle liidu õigusaktiga] kooskõlas, või juhul, kui [nende] sätete olemuseks on määratleda eraisikute õigused suhetes riigiga“ (vt selle kohta 19. jaanuari 1982. aasta kohtuotsus Becker, 8/81, EU:C:1982:7, punkt 25, ja 28. novembri 2013. aasta kohtuotsus MDDP, C-319/12, EU:C:2013:778, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

56 Sidesõna „või“ kasutamine tähendab, et vahetu õigusmõju põhimõtet ei tõlgendata üksnes nii, nagu tuleneb 5. veebruari 1963. aasta kohtuotsusest van Gend & Loos (26/62, EU:C:1963:1) lähtuvast kohtupraktikast, vaid ka nii, et see seab tingimuse, mis puudutab liikmesriigi kohtute pädevust jätta kohaldamata kõik liidu õigusega vastuolus olevad riigisisesed õigusnormid või kohtupraktika. 18. mai 2021. aasta kohtuotsuse Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ jt (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 ja C-397/19, EU:C:2021:393) punktist 249

nähtub aga, et arvestades kohtuasjas C-195/19 esitatud kolmanda eelotsuse küsimuse sõnastust ja Euroopa Kohtu analüüsi selle küsimuse kohta, soovis Euroopa Kohus tunnustada eesmärkide vahetut õigusmõju just sellest teisest vaatenurgast.

57 Siit järeldub, et ei saa nõustuda hageja argumentidega, mille kohaselt annavad eesmärgid oma vahetu õigusmõju tõttu prokuröridele õigusi, millele nad võivad tugineda liikmesriigi kohtutes, et vaidlustada eelkõige õigusvastaseid distsiplinaarmenetlusi. Lisaks tuleb tõdeda, et hageja ei ole kindlaks teinud ühtegi konkreetset õigust, mis oleks väidetavalt antud prokuröridele või täpsemalt tema liikmetele.

58 Teisena ei saa asjaolu, et Euroopa Kohus pidas eesmärke vahetu õigusmõjuga eesmärkideks, tähendada, nagu väidab hageja, et eesmärgid ja järelikult ka nende kehtetuks tunnistamine mõjutavad tema liikmete õiguslikku olukorda otseselt.

59 Sellega seoses tuleb kõigepealt toonitada, et eesmärkide vahetu õigusmõju ei tähenda, et eraõiguslikud isikud saaksid eesmärkide kaotamise vaidlustada, ilma et nad tõendaksid, et see kaotamine iseenesest kahjustab otseselt ja isiklikult nende õiguslikku seisundit, mida käesoleval juhul ei ole tõendatud.

60 Järgnevalt tuleb meeles pidada, et liidu kohus on juba selgitanud, et küsimust, kas liidu õigusakt, mille adressaat isik ei ole, puudutab teda otseselt, tuleb hinnata, arvestades nii selle akti eset (vt selle kohta 3. aprilli 2003. aasta kohtuotsus Royal Philips Electronics *vs.* komisjon, T-119/02, EU:T:2003:101, punkt 276) kui ka sellest aktist tulenevat õiguslikku raamistikku. Kui õigusaktis sisalduvatest sätetest tuleneb, et selle tagajärjed piirduvad liidu ja akti adressaadiks oleva liikmesriigi vaheliste suhetega, ei saa seda õigusakti pidada aktiks, mis tekitab õiguslikke tagajärgi eraõiguslikele isikutele (vt selle kohta 4. mai 2017. aasta kohtuotsus Green Source Poland *vs.* komisjon, T-512/14, EU:T:2017:299, punktid 35, 37 ja 45–64).

61 Käesoleval juhul nähtub aga eespool punktides 44, 45 ja 47 esile toodud asjaoludest ühemõtteliselt, et otsuse 2006/928 eesmärk oli tagada, et Rumeenia kõrvaldaks enne ühinemist tuvastatud puudused, eelkõige õigusemõistmise ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas, et ühinemisprotsess lõpule viia. Samuti nähtub otsuses sisalduvatest sätetest selgelt, et selle tagajärjed piirdusid liidu ja Rumeenia suhetega, ilma et otsus puudutaks otseselt või kaudselt üksikisikuid, sealhulgas prokuröre.

62 Lisaks annab eesmärkide sõnastus ise mõista, et kuigi eesmärgid reguleerivad eelkõige kohtukorraldust Rumeenias, ei saa need siiski tekitada otseseid tagajärgi Rumeenia prokuröride õiguslikule olukorrale, kuigi eesmärkide vahetut õigusmõju arvestades võis liikmesriigi kohus omal algatusel või õigussubjektide, sealhulgas prokuröride taotlusel enne otsuse 2006/928 kehtetuks tunnistamist tõstatada küsimuse, kas riigisisesed õigusnormid on nendega vastuolus. Pealegi viiks vastupidine lahendus selleni, et mis tahes sellise liidu õigusnormi kehtetuks tunnistamine, millel on vahetu õigusmõju, mõjutab otseselt kõigi nende eraõiguslike isikute õiguslikku olukorda, kellel oli enne kehtetuks tunnistamist võimalik tugineda sellele normile riigisisese õigusnormi vaidlustamiseks. Otsese puutumuse esimese tingimuse sellise laiendamisega ei saa aga nõustuda.

63 Lõpuks tuleb märkida, et kuigi Euroopa Kohus on juba leidnud, et teatud olukordades ei saa liidu õigusakti sätte rakendamisel liikmesriikidele antud kaalutlusruum iseenesest olla piisav, et asuda seisukohale, et sellel sättel ei ole vahetut õigusmõju (vt selle kohta 21. märtsi 2013 kohtuotsus Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika;

14. jaanuari 2021. aasta kohtuotsus RTS infra ja Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel, C-387/19, EU:C:2021:13, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 8. märtsi 2022. aasta kohtuotsus Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (vahetu õigusmõju), C-205/20, EU:C:2022:168, punktid 16–25 ja seal viidatud kohtupraktika), tuleneb tema kohtupraktikast, et kaalutlusruumi olemasolu takistab otsese puutumuse esimese tingimuse täitmist (vt selle kohta 12. juuli 2022. aasta kohtuotsus Nord Stream 2 *vs.* parlament ja nõukogu, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punktid 74 ja 76).

64 Käesoleval juhul nähtub aga juba nende meetmete laadist endast, mida Rumeenia pidi otsuse 2006/928 rakendamiseks võtma – kuna need puudutasid eelkõige tema kohtusüsteemi korralduse aspekte –, et sellel liikmesriigil oli nende meetmete võtmisel kaalutlusruum. Sellega seoses tuleb märkida, et Euroopa Kohus on järjepidevalt toonitanud, et kohtukorraldus liikmesriikides kuulub liikmesriikide pädevusse, täpsustades samas, et selle pädevuse teostamisel on liikmesriigid kohustatud täitma kohustusi, mis tulenevad liidu õigusest (vt selle kohta 24. juuni 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Poola (kõrgeima kohtu sõltumatus), C-619/18, EU:C:2019:531, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).

65 Eeltoodud asjaolusid arvestades tuleb järeldada, et otsus 2006/928 ei tekitanud otseselt tagajärgi hageja liikmete õiguslikule olukorrale.

66 Kuna aga – nagu on märgitud eespool punktis 43 – vaidlustatud otsuse ulatust tuleb tõlgendada selle otsusega kehtetuks tunnistatud otsuse 2006/928 ulatust arvestades, siis tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud otsust ei saa samuti pidada otsuseks, mis tekitab otseselt tagajärgi hageja liikmete õiguslikule olukorrale.

67 Siiski tuleb meeles pidada, et vaatamata otsuse 2006/928 kehtetuks tunnistamisele võivad prokurörid, kelle suhtes on algatatud distsiplinaarmenetlus, endiselt tugineda kohtulikule kaitsele, mis on neile antud liidu õigusega ELL artikli 19 alusel (vt selle kohta 8. mai 2024. aasta kohtuotsus Asociația „Forumul Judecătorilor din România“ (kohtunike ühingud), C-53/23, EU:C:2024:388, punktid 34 ja 39 ning seal viidatud kohtupraktika).

68 Lisaks, mis puudutab hageja argumente sisuliselt selle kohta, et otsuse 2006/928 kehtetuks tunnistamine vaidlustatud otsusega mõjutab otseselt tema liikmete õiguslikku olukorda, kuna viimati nimetatud otsusel on laiem ulatus kui ELTL artikli 325 lõikel 1 ning et seega oleks see võinud kaasa tuua harta kohaldatavuse korruptsioonivastase võitlusega seotud kohtuasjades, siis tuleb need tagasi lükata.

69 Nimelt tuleb esile tuua, et nagu komisjon sisuliselt väidab, on liidu seadusandja lisaks liidu finantshuvide kaitset käsitlevatele õigusnormidele vastu võtnud rea teiseseid õigusakte, mis reguleerivad korruptsioonivastase võitluse erinevaid aspekte üldiselt, nagu eelkõige Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 lõike 2 punktil c põhinev Euroopa ühenduste ametnike või Euroopa Liidu liikmesriikide ametnikega seotud korruptsiooni vastast võitlust käsitlev konventsioon (EÜT 1997, C 195, lk 2; ELT eriväljaanne 19/08, lk 136) ja nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsus 2003/568/JSK korruptsioonivastase võitluse kohta erasektoris (ELT 2003, L 192, lk 54; ELT eriväljaanne 19/06, lk 182). Ühtlasi on oluline märkida, et kohtuasjas, mis päädis 25. jaanuari 2024. aasta kohtuotsusega Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova (C-58/22, EU:C:2024:70, punkt 42) ja mis puudutas korruptsioonijuhtumit, milles eelotsusetaotluse esitanud kohus oli Euroopa Kohtule esitanud küsimuse eelkõige otsuse 2006/928 lisas nimetatud eesmärkide kohta, leidis Euroopa Kohus, et liidu õiguse kohaldamise tingimus harta artikli 51 lõike 1 tähenduses oli tänu eespool viidatud raamotsusele täidetud, ilma et oleks vaja teha otsust selle otsuse lisas

nimetatud eesmärkide võimaliku asjakohasuse kohta. Sellest järeldub, et vastupidi hageja väidetule on harta kohaldatav korruptsioonivastase võitlusega seotud kohtuasjadele, sõltumata otsuse 2006/928 kehtetuks tunnistamisest.

70 Kõigist eeltoodud asjaoludest nähtub, et vaidlustatud otsus ei tekita otseselt tagajärgi hageja liikmete õiguslikule olukorrale. Järelikult ei saa asuda seisukohale, et otsus puudutab hagejat otseselt.

71 Arvestades aga, et ELTL artikli 263 neljanda lõigu teises lauseosas ette nähtud tingimused, mida on käsitletud eespool punktis 41, on kumulatiivsed, tuleb asuda seisukohale, et hagejal ei saa olla õigust esitada hagi vaidlustatud otsuse tühistamiseks, ilma et oleks vaja võtta seisukohta selles sättes nimetatud teise tingimuse suhtes.

72 Lisaks ei saa hageja tugineda ka ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmandale lauseosale, mis käsitleb halduse üldakte, põhjendusega, et prokuröridel, kelle huve ta kaitseb, on õigus esitada hagi selle kolmanda lauseosa alusel. Nimelt on tingimus, mille kohaselt peab vaidlustatud akt puudutama hagejat otseselt, sama tähendusega nii ELTL artikli 263 neljanda lõigu teises lauseosas kui ka selle sätte kolmandas lauseosas (vt selle kohta 12. juuli 2022. aasta kohtuotsus Nord Stream 2 *vs.* parlament ja nõukogu, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punkt 73). Neil asjaoludel, kuna vaidlustatud otsus ei puuduta hagejat otseselt, ei ole vaja analüüsida, kas see otsus on halduse üldakt ELTL artikli 263 neljanda lõigu kolmanda lauseosa tähenduses.

73 Arvestades eeltoodut ja seda, et prokuröridel endil, kelle huve hageja kaitseb, ei ole õigust hagi esitada, ei vasta hageja ka tingimustele, mis peavad olema täidetud, et tema hagi oleks vastuvõetav teist liiki olukorra alusel, millele on viidatud eespool punktis 24 osundatud kohtupraktikas.

Vastuvõetavuse tingimuste leevendamine

74 Hageja leiab, et niisugustel asjaoludel nagu käesolevas asjas tuleks hagi vastuvõetavuse tingimusi leebemaks muuta. Tema hinnangul tuleb nimelt vastuvõetavuse tingimusi kohaldada teatava paindlikkusega, eelkõige tõhusa kohtuliku kaitse ja õigusriigi nõuete tõttu, mis on liidu alusväärtused ja moodustavad osa liidu identiteedist endast. Lisaks, tuginedes Euroopa Inimõiguste Kohtu 9. aprilli 2024. aasta otsusele Verein Klimaseniorinnen Schweiz jt *vs.* Šveits (CE:ECHR:2024:0409JUD005360020), milles see kohus möönis Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK“) artikli 6 lõike 1 alusel, et tõhusate kliimakaitsemeetmete edendamiseks ja rakendamiseks loodud ühendusel on õigus esitada hagi, leiab hageja sisuliselt, et kuna õigusriigi väärtuste kaitsega seotud kaalutlused on sama tähtsad kui kliimakaitsega seotud kaalutlused, tuleb käesolevas asjas kohaldada *mutatis mutandis* sellest kohtuotsusest tulenevat lähenemisviisi. Pealegi on liidu EIÕKga ühinemist silmas pidades parem ühtlustada nõudeid, mis peavad olema täidetud ühenduste hagi esitamise õiguse osas.

75 Oluline on toonitada, et kuigi on tõsi, et ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud vastuvõetavuse tingimusi tuleb tõlgendada, arvestades põhiõigust tõhusale kohtulikule kaitsele, ei tohi selline tõlgendus viia selleni, et jäetakse kõrvale aluslepingus sõnaselgelt ette nähtud tingimused (vt 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Inuit Tapiriit Kanatami jt *vs.* parlament ja nõukogu, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punkt 98 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 28. aprilli 2015. aasta kohtuotsus T & L Sugars ja Sidul Açúcares *vs.* komisjon, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika).

76 Täpsemalt ei ole harta artikliga 47 tagatud kaitse eesmärk muuta aluslepingutes ette nähtud kohtuliku kontrolli süsteemi, eelkõige otse liidu kohtutele esitatavate hagide vastuvõetavusega seotud norme (vt 3. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Inuit Tapiriit Kanatami jt *vs.* parlament ja nõukogu, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punkt 97 ja seal viidatud kohtupraktika).

77 Ka ei nõua harta artikliga 47 tagatud kaitse, et õigussubjekt saaks esitada liidu kohtule otse ja ilma igasuguste tingimusteta tühistamishagi liidu õigusaktide peale (28. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Associazione GranoSalus *vs.* komisjon, C-313/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:869, punkt 62).

78 Nagu nähtub eespool punktidest 31 ja 73, ei saa hageja käesolevas asjas väita enda ega oma liikmete nimel, kelle huve ta kaitseb, et vaidlustatud otsus puudutab teda otseselt.

79 Lisaks, mis puudutab hageja viidet Euroopa Inimõiguste Kohtu lähenemisele EIÕK artikli 6 lõike 1 tõlgendamisel eespool punktis 74 viidatud kohtuotsuses, siis piisab, kui korrata, et kuigi – nagu kinnitab ELL artikli 6 lõige 3 – EIÕKga tunnustatud põhiõigused on liidu õiguse üldpõhimõtted ning kuigi harta artikli 52 lõikes 3 on sätestatud, et hartas sisalduvate selliste õiguste tähendus ja ulatus, mis vastavad EIÕKga tagatud õigustele, on samad, mis neile nimetatud konventsiooniga ette on nähtud, ei kujuta viimane endast liidu õiguskorda formaalselt kuuluvat õigusinstrumenti seni, kuni liit ei ole konventsiooniga ühinenud. Harta artiklit 52 käsitlevates selgitustes on märgitud, et selle artikli lõike 3 eesmärk on tagada vajalik kooskõla harta ja EIÕK vahel, „ilma et sellega kahjustataks liidu õiguse ja Euroopa Liidu Kohtu sõltumatust“ (vt 2. septembri 2021. aasta kohtuotsus LG ja MH (omaenda kuritegeliku raha pesu), C-790/19, EU:C:2021:661, punkt 75 ja seal viidatud kohtupraktika).

80 Neil asjaoludel tähendaks vastuvõetavuse tingimuste leevendamine, nagu hageja taotleb, tegelikult ELTL artikli 263 neljandas lõigus sõnaselgelt sätestatud otsese puutumuse tingimuse kohaldamata jätmist, mis oleks vastuolus eespool punktis 75 viidatud kohtupraktikaga.

81 Tuleb lisada, et ELL artikli 19 lõikest 1 tulenevalt tagavad liidu õiguskorra nõuete järgimise kohtuliku kontrolli igal juhul mitte üksnes Euroopa Kohus, vaid ka liikmesriikide kohtud. Nimelt kehtestab EL toimimise leping esiteks artiklitega 263 ja 277 ning teiseks artikliga 267 õiguskaitsevahendite ja menetluste täieliku süsteemi, milles liidu institutsioonide õigusaktide seaduslikkuse kontroll on usaldatud liidu kohtule (vt 28. aprilli 2015. aasta kohtuotsus T & L Sugars ja Sidul Açúcares *vs.* komisjon, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

82 Selles osas tuleb täpsustada, et õigussubjektidel on riigisisese menetluse raames õigus vaidlustada iga sellise nende kohta tehtud riigisisese otsuse või muu akti õiguspärasus, mis on seotud mõne liidu üldakti kohaldamisega nende suhtes, ja viidata seejuures liidu õigusakti kehtetusele (vt 28. aprilli 2015. aasta kohtuotsus T & L Sugars ja Sidul Açúcares *vs.* komisjon, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punkt 46 ja seal viidatud kohtupraktika).

83 Järelikult on kehtivuse hindamiseks esitatud eelotsusetaotlus samamoodi nagu tühistamishagi liidu aktide seaduslikkuse kontrolli vahend (vt 28. aprilli 2015. aasta kohtuotsus T & L Sugars ja Sidul Açúcares *vs.* komisjon, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).

84 Selles osas on oluline märkida, et kui liikmesriigi kohus peab põhjendatuks üht või mitut liidu õigusakti kehtetust puudutavat väidet, mille on esitanud pooled või mille on vajadusel tõstatanud kohus ise, tuleb tal menetlus peatada ja kehtivuse hindamiseks esitada eelotsusetaotlus Euroopa

Kohtule, kellel on ainsana liidu aktide kehtetuse tuvastamise pädevus (vt 28. aprilli 2015. aasta kohtuotsus T & L Sugars ja Sidul Açúcares *vs.* komisjon, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).

85 Nende isikute tarvis, kelle puhul ei ole täidetud ELTL artikli 263 neljandas lõigus seatud tingimused hagi esitamiseks liidu kohtule, peavad liikmesriigid seega kehtestama õiguskaitsevahendite ja menetluste süsteemi, mis võimaldab tagada põhiõiguse tõhusale kohtulikule kaitsele (vt 28. aprilli 2015. aasta kohtuotsus T & L Sugars ja Sidul Açúcares *vs.* komisjon, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).

86 Seda liikmesriikide kohustust on kinnitatud ELL artikli 19 lõike 1 teises lõigus, mille kohaselt „näevad [liikmesriigid] ette tulemusliku õiguskaitse tagamiseks vajaliku kaebeõiguse liidu õigusega hõlmatud valdkondades“. Selline kohustus tuleneb ka harta artiklist 47 seoses meetmetega, mida liikmesriigid võtavad liidu õiguse rakendamiseks harta artikli 51 lõike 1 tähenduses (vt 28. aprilli 2015. aasta kohtuotsus T & L Sugars ja Sidul Açúcares *vs.* komisjon, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).

87 Eeltoodut arvestades tuleb komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväitega nõustuda ja jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

Rumeenia menetlusse astumise avaldus

88 Kodukorra artikli 144 lõikes 3 on sätestatud, et kui kostja esitab kodukorra artikli 130 lõikes 1 ette nähtud vastuvõetamatuse või pädevuse puudumise vastuväite, lahendatakse menetlusse astumise avaldus alles pärast vastuväite tagasilükkamist või liitmist sisulise menetlusega. Kodukorra artikli 142 lõike 2 kohaselt langeb menetlusse astumise ese ära eelkõige juhul, kui hagiavaldus tunnistatakse vastuvõetamatuks.

89 Kuna käesolevas asjas vastuvõetamatuse vastuväitega nõustuti ja kuna käesolev kohtumäärus lõpetab seega menetluse, ei ole Rumeenia esitatud menetlusse astumise avalduse kohta enam vaja otsust teha.

Kohtukulud

90 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud vastavalt komisjoni nõuetele jätta hageja kanda.

91 Lisaks kannab Rumeenia kodukorra artikli 144 lõike 10 alusel ise oma kohtukulud, mis on seotud menetlusse astumise avaldusega.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kolmas koda)

määrab:

1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

2. **Rumeenia menetlusse astumise avalduse kohta ei ole enam vaja otsust teha.**

3. **Jätta Asociația Inițiativa pentru Justiție kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.**

4. **Jätta Rumeenia menetlusse astumise avaldusega seotud kohtukulud tema enda kanda.**

Luxembourg, 3. veebruar 2025

Kohtusekretär
V. Di Bucci

Kohtunik koja presidendi ülesannetes
P. Škvařilová-Pelzl